

OMAR HAÝÝAM

(1040-1122)

Mahmud Gazneviniň döwri

RUBAGYLAR

Parsçadan Türkmençä terjime edenler:

Rahman Rejepov (Rejep Rahmany)

Bayrammuhammet Ahundov (Müderresi)

“Türkmenistan” ne riýaty, A gabat 1977

Ilkinji çapy: TCCP-iň kitap palatasy

Kril hatyndan latinça geçiren: *A.Gürgenli*
September 2003

Geliň, meýhanada durup geçeliň,
atlykda bir käse urup geçeliň,
Kurhany, selläni meýe çal yp,
Meçjide omzumyz urup geçeliň.

Meý içen wagtynda aklyň ýitirme,
Huw uňy ýitirip, samrap oturma,
Ysleseň erabyň halal bolmagyn,
Däliräp, ynsana azar ýetirme.

Menden Muhammede ýetiriň salam,
Hormat bilen soňra aýdyň bir kelem!
–Tur y çaly halal edip erygat,
niçün gyzyl meýi edipdir haram?

Meniň tarapymdan Haýýama salam,
Soňra aýdyň: “ham ekeniň eý, Haýýam,
Men haçan aýtdym meý haram diýp?
Akylla halaldyr, akmaga haram”.

Añ-bilim ugrunda söý akyl-hu y,
Söýme, bet ki iini, ger tapsaň ýag y,
Yýl-halka özüni söýdürjek bolsaň,
Ho gylyk bol, bolma ulumsy ki i.

Dünýäň e reti meý bilen sazdyr,
Ýene bir ýag y zat oňat owazdyr,
He näçe sertseň dünýäň i ine,
Ýamanlyk bir gy dyr, ýag ylyk ýazdyr.

Her kim iki günde ýetse bir nana,
Döwük gapdan suw tapdyrsa ynsana,
Niçün hyzmat eder özi dek ki ä,
Ýa niçün gul bolar her bir nadana.

Hiç haçan eraby gözden salmaryn,
Ýar y kyndan özge zady bilmerin,
“Alla saña ynsap bersin diýýärler,
berse beribersin, hergiz almaryn.

Gördüm meýhanada bir piýan piri,
Soradym: “gidenler bolarmy diýri?”
Diýdi: “meý iç, ençe biziň ýalylar,
Gidendirler, emma gelmedi biri.

Säher meýhanadan çykdy bir seda,
Meýhanyň mesi, ey däli- eýda,
Tur, ömür käsämiz dolamazdan oval,
Piýalany meýden dolduran peýda.

“Meý içýäň” diýp, mese berme gyjalat,
hiýle torun gurma, aldawuň bes et,
sen gabarma “men içmeýän” diýp,
ýüz dürlü i edýäň meýden-de erbet.

Men nädeýin, sen palçygymy ýugurduň,
Ýüñ-ýüpegim baryn özüni egerdiň,
Ýag y-ýaman herne bizden çyksa-da
“Ýazgyt” diýp, töweregime egirdiň.

Süñk, siñir, damar bar bolsa tende,
Bolmagyn durmu da hiç kime bende,
Boýun egme du mana, bolsa Rüstem, Zal,
Ýalynma, Hatam dek dost bolsa sende.

Biziñ depderlerimizde, jahan syrlary,
Aýdylsa, ýagdyrlar dürli erleri,
Halkyñ aň-bilimi ýetne bolansoň,
Aýdyp bolmaz ýürekäki barlary.

Baýram gelip, i i düzgüne salar,
Saky meý bermäge ýerinden galar,
Oraza ri mesin, namaz nogtasyn,
E ekleň boýnundan sypyryp alar.

Bolandyr bizden öñ giýje hem gündiz,
Aýlanandyr aýlar, günler durman tiýz,
Assa bas gadamyň ol basan ýeriň,
Bir ýaryň gözünden tozap galan yýz.

Düýn ag am meý gabyny urdum da a,
Piýandym men onda, içipdim a a,
–Men-de sen ýalydym, sen hem bir zaman,
bolarsyň men kimin–diýdi, ol çüý e.

Diýýärler: “Meretde meý içmek bijaý”,
Rejep aýynyň-da eýesi Hudaý,
Bu aýlar Resuldyr, Taňryňky bolsa,
Oraz aý içerisindeki bu aý.

Diýýärler: “jenne ba, hem onda hüýrler,
Ol ýerde süýji bal, al erap biýrler,
Meý içip ýar söýsek rowadyr munda,
“ eýle hem boljakdyr i soňy” diýýärler.

Diýýärle: “dowzha dü jekmi piýan,
Ynanma bu söze, bir ýalan beýan,
Mes bilen a yk hem dowzahy bolsa,
Erte ol jenneti bo galar, aýan.

—Men çemen Müsründe Ýüsüp-diýdi Gül,
agzym gyzyl-ýakut, altyndyr edil,
diýdim: “Ýüsüp bolsaň görkez bir ny an,
diýdi: “ aýat, ganly köýnegimigi bil.

Biz oýunjakdyrys, pelek oýunbaz,
Hakykatdyr menden e dilýän owaz,
Bir-birden gireris ýokluk sandygyna,
Durmu uñ kü dünde oýnasaň biraz.

Bilermiň horazlar her daňda-säher,
Gyýgyryp, zarynlap gör näme diýer:
“Daňyň aýnasynدا gördüm ömrüňden
Bir gije geçdi, sen galdyň bi-habar.

Men kimin a ykdyr, belki bu küýze,
Giriptar bolandyr bir güzel ýüze,
Bir ýaryň boýnuna dola an goldur,
Boýnunda görünýän- ol gulpy bize.

Meni getirmekden baý bomaz pany,
Ýa-da äkitmekden artmaz öñ any,
E itmedi hiç kimden iki gulagym,
Getirmek-äkitmek niçün ynsany?

Ömür kitabyndan açdym bir paly,
Dü ündim men ondan eýle ahwaly,
Örän bagtlydyr, bolsa her kimiň,
Uzyýn giýjeleri, ýary aý ýaly.

Bar, toprak at çarhy-pelek ba yna,
Meý içip, gözelleň aýlan da yna,
Gidenlerden biri hem gaýdyp gelen ýok,
Ýeri däl meýil etmek tagat i ine.

Akmaklyk ýüzünden bu üç-dört baýar,
Hemmeden özünü bilimli saýar,
at bol, e eklikdn bolar özi dek,
E ek bolmadyga dinsiz at goýar.

**Adamzatdyr ähli mahluguň ba y,
Zyýadadyr onuň akyly-hu y,
Dünýä tegelegi bir ýüzük bolsa–
Ynsandyr– bezegi, zyýnaty, ga y.**

Gel, eý dost, etmäli ertiriň gamyn,
Ganymat bileli, ömrüň her demin,
Ençe öñ olene ýolda bolarys,
Söndürse ol ölüm ýa aýy emin.

Ajaýyp çalt geçýär ömür kerwöni,
Gymmat bil, meýlisde geçen her günü,
Eý, saky çekmegin ertiriň gamyn,
Giýje geçip barýar, meý uzat, hany!

Eý äher kazysy, biz senden iý li,
eýle meslikde hem sizlerden hu ly,
Siz adam ganyny, biz üzüm suwuny,
Dogryny aýt, içmekde haýsymyz güýcli?

Meýiň her damjası a tagtyndan ýeg,
Hanlaryň mülkünden hem bagtyndan ýeg,
Daň sähər a ygyň her çeken ahy,
Ýalançy sopylaň tagtyndan ýeg.

Sanjylman bir tiken, galman azara,
Ýetmedi dünýäde hiç gülzara,
Daraga bak, dilim-dilim bolmazdan,
Hetdi ýokdur ýar zülpüni bezäre.

Akyl bilen girjek bolanlar sana,
Haýp, sagýar olar bir erkek tana,
Geý akmaklyk donun, çünkü bazarda
Bu gün geçmez aklyň, çüýruk samana.

Utanar zamana ol kesden a a,
Dünýä gamy üçin batsa göz ýa a,
Göter piýalany, aýdym-saz bilen,
Ömür piýalamyz, degmezden da a.

Meý bilen tähret kyl, meý bolan ýerde,
Ýaman, ýag y bolmaz, ýazylgy serde,
erap ber, gaýtadan ýamar ýaly däl,
Örän zor ýyrtylsy sopylyk perde.

Diýýärler: “mag arda bolar, çeke-çek,
Ol mähriban tañry gazaba münjek”,
Hiýç ýamanlyk çykmaý asly ýag ydan,
erap iç, i soňy haýyrdyr, bi ek.

Gar ylyk baýdagyn galdyryň erte,
Meý içerin ak saç bilen, ýörite,
Ömrüň pellesi ýetmi e ýetdi,
u dem atlanmasam, galam hasratda.

Jahanada hakyky mahluk adamzat,
Her kimiň pähmine girmez bu aňsat,
Aňlaýy meýinden bir ýudum içseň,
Saýgarsyň mahluginyň haýsy kem, ziýat.

Meýhana meslerden, goý, doly bolsun,
Sopulaň etegi ýansyn, od alsyn,
Dürli reňkli bolan don bilen selle,
Mesleriň aýagynyň astynda galsyn.

Ýokluk suwy bilen tohum ekdiler,
Ruhumy hem gam oduna ýakdylar,
Dünýäniň da yna ýel dek pyrlanyp,
Gözlärin topragymy, nirden çekdiler.

Aý, ýyldyz döräli bäri adamzat,
Görmediler meýden gowy hiç zat,
Al eraby satýnlara haýran men,
Satyp näme alar, içgiden zyýat.

Diýýärle: “Oraz geldi ýakyna”,
Meý içmek i imiz dü üpdir kyýna,
Merediň soñunda eýle bir içip,
Mes ýataryn tutu Oraza.

Meý içer-men ýaly, her akly bolan,
Da dü mez “Alladan” içmeklik bilen,
Owaldan bilyärdi Tañry içjegimi,
Yçmesem, Hudaýyñ bildigi ýalan.

Ömür depderinden bir gün öcerin,
Ölüm heläk eder, mundan göcerin,
Eý, saky! Tur, getir eraby bäri,
Toz bolup howada erte uçaryn.

erap a yklara deñizde saldyr,
Meý akyl gyýzynyň ýüzünde haldyr,
Oraz aý içmedik, geçdibihuda,
Baýram giýjesidir, içsek halaldyr.

E ekdir namazlyk söýyän toparlar,
Ýükleri hiýledir, her ýan çaparlar,
Dinsizden beterdir, görnü i yslam,
Sopulyk perdesin ýuze ýaparlar.

Ýas tutdy zamana, men mundan göçdüm,
Çünki yüz göwherden bir göwher seçdim,
Haýp, yüz müñ iýnce manyly sözi,
Yýlde bilim az diýp aýtman geçdim.

Gadyrlı dost-ýarlar biýr-bir öldüler,
Ajalyň elinden gül dek soldular,
Meý bolan meýlisde beýle içi ip,
Bizden üç-dört döwür öñ mes boldular.

erabyň ýudumy deger jahana,
Meý gabyň gapagy barabar jahana,
Meý dodaklary süpüren ýaglyk,
Dogrudan taý geler müñ teýlesana.

Sopulaň dony hem sellesi

Bir kүýzeçi gördüm düýn bazar günü,
Palçygyň üstünden depýärdi göni,
Bir zaryn ses bilen laý diýdi oña:
“Men-de sen ýalydym, horlama meni.

**Orazadyr, namaz göwnüme ýarap,
Yslegim bitdi diýp ýorerdim garap,
Haýp, ol täreti bir ýel siýdyrdy,
Orazamy bozdy bir ýudum erap.**

erapdan bejeriň meniň iýimitim,
Gyzardyň saralan reňkim-petim,
Ölsem, bedenimi meý bilen ýuwup,
Üzüm agajyndan ýasaň tabydym.

Men bir syrly dünýäden gelen bürgütdim,
Bir orun bolar diýp, bo niýet etdim,
Bu ýerde tapmansom syryma syrda
Öñ giren gapymdan çykdym-da gitdim.

Meslik däbimize ýene ba larys,
Bä wagt namazy düýbünden ta larys,
Meýiň bar ýerinde küýzäň boýny dek,
Boýnumyz hekgerdip, göwün ho larys.
Dost tutun sen aňy hem dogry kesden,
Müň agaç da da dur gylygy pesden,
Yç, eger bilimli zäher berse-de,
Ýere dök derman-da ýetse näkesden.

Eý Taňry, ol ýaryň jemalyn özüň,
Bezäp-de, diýýärsiň: “- görmesin gözüň,
“Bir doly käsäni gyý art-da, dökme!”
diýne meňzeýär seniň bu sözüň.

Meý haram bolsa-da, içgin hemi e,
Saz bilen içmegi etgin piý e,
Damjasyn damdyrma, düýbüne çen iç,
Dü äýsa eliňe bir meýli çüý e.

Eý, pelek ne duwzy bilýäň, ne nany,
Balyk dek dogurýaň çyplak ynsany,
Tikinçilik çarhyndan geýinýär adam,
Senden ol tigiriň artykdyr any.

Hakykat syrlaryn ne sual bilen,
Ne-de bilmek bolar mülki-mal bilen,
Gan ýudup, jan çekmeseň elli ýyl,
Tany bolmak bolmaz dogry hal bilen.

Getirme ba yña bo hyýal hergiz,
Dolduryp käsäni erap iç tiz-tiz,
Üzüm gyýzy bilen ho geçir wagtyň,
Halal enesinden ýegdir haram gyýz.

**Jenneti gören ýok, dowzahy bilen,
Kimdir ol jahandan dolanyp gelen?
Birinden howp edip, birin söýeniň,
Ykisem hyýaldyr– bo atdyr, ýalan.**

Y kynda çeker men dürli melamat,
Siýndyrsam ähdimi, bolar garamat,
Ömrüm çydam etse jepalaryňa,
Tap getirin, tä bolýanca kyýamat.

Meyhana meslerine ba serkerde, men,
Bo sözler sebäpli galan derde ,men,
Ýürek gany bilen munajat edip,
eraba ýalbarýan giýjelerde, men.

Jem id jamyn gözläp jahany sökdük,
Giýje-gündiz ýatman dünýäni dökdük,
Bildik jam wasfyny söylände ustada,
Ol özümüz eken– nahak jan çekdik.

Geldim men dolanyp metjide ine,
Dogrusy namaz diýp gelmedim ýöne,
Ogurlapdym ozal bir namazlygy,
Ol indi köneldi, geldim men ýene.

Eger agzym açyk bolsa Oraz aý,
–Bilge leýin iýýär– diýp, ek etme bijaý,
güdüzim giýje dek garaldyp roza,
–Selälilik iýýän– diýp etmezdim men oý.

Meýhana gidimde her gün, her säher,
Mesler bilen oturamda her sapar,
Ähli gizlin syrlar eliñde bolsa,
Biz tagat edeli, özüñ ensap ber.

Niçe sar sögersen, eý, sofy, eý ham,
Wagtymyz ho meýhanada elmydam,
Sen ýek taýyň, tesbiň gamynda,
Biz bolsak ýar bilen göterýäris jam.

Dünýäden gorkýa diýp pikir etme bijaý,
Ölümden gorkyým ýok, ondan göwnüm jaý,
Ölmek hakykatdyr, men ondan gorkman,
Güzeran pes bolsa, ol günüme way!

Eger-de uzatsam zülpüñe elim,
Çyn a yk bolmasam, kesilsin dilim,
Zülpünde görüp men däli göwnümi,
Öz ýesir göwnüme uzatdym golum.

Meý içip, göwnümüz gel, ad edeliñ,
Gelerden-geçerden kem ýad edeliñ,
Gam laýyna batan bu ýesir göwni
Akyl duzagydandan azat edeliñ.

Gülüñ möwsümidir, baga gideliñ,
erigata gar y bir iý edeliñ,
Gül ýaňakly ýarlar bilen erapdan,
Göklüğü gülzara öwrüp gaýdalyň.

Eýe bolmak gowy bir ýag y ada,
Pelekden zeýrenmek ardyr zürýada,
erabyň ýýsyndan meýmiräp ýatmak,
Sofy kimin gabarmakdan zyýada.

Kimler din pikrinde, eger etseň syýn,
Kımlere dogryny saýgarmaklyk kyýn,
“Eý, gapyllar!” diýp, gyýgyrýar jarçý:
Ne iýman hakykat, ne mezhep, ne din.

Ba arsañ rendleriň hyzmatynda bol, rend: jalay
Namaz-orazany hem kökünden ýol,
Sözüň doğrusyny e it Haýýamdan,
Ýol urma, yhsan et, iç erapdan, gel!

Eý, güzel dilberim, gulak sal söze,
Göter jam-küýzäni, çyk göklük düzé,
Bu pelek ençe ýarlaň bedenin,
Ýüz gezek jam etdi-ýüz gezek küýze.

Eý, dirilik suwy, lebinde pinhan,
Goýma, dodaklaryň öpsün istekan,
Dodagyň öper kim bolupdyr ol!
Ganyny içsem, däldirin ynsan.

Ýakut dodak ol delaram nirde?
Janymyň rahaty meý, jam nirde?
Diýýärler: “Haramdyr yslamda”, emma,
Yçiber, gam çekme, yslam nirde?

Eý, meni ýaradan seniň gudratyň,
Ekledi biguman näzi-nygmatyň,
Syýnag üçin ýüz ýyl gar yña gitjek,
Meniň günäm köpmi– ýa seniň rähmetiň?

Meni bir gün ýatan sermes görersiň,
Aýagyňa ýykylan pes görersiň,
Elimden jam gaçyp, ba ymdan selle,
Zülfe sejde eden– bir kes görersiň.

Söygülim haýsy el ýaratdy seni?
Görküň utandyrdy aý öhlesini,
Gözeller baýram diýp ýüzün bezese,
Sen ýüzüň husnundan bezeýän ony.

Sofylyk ylmyndan gaçan ýag ydyr,
Bir ýaryň bilini guçan ýag ydyr,
Dünýä ganymyzy içmezden ozal,
Üzümiň ganyny içen ýag ydyr.

Metjitden, namazdan söz açma bize,
Mes bol meýhanada, uýma bo söze,
erap iç, eý Haýýam, erte gumuñdan
Käte jam ýasarlar, käte hem kүýze.

Ýazypdyr maňlaýyma meý-meslik kärin,
Niçün ýagdyrlar melamat baryn?
Kä ki mes etsedi her bir haram zat,
Men sag görmesedim dünýäde birin.

Seniň erkiňdedir öli hem diri,
Hem seniň dagynyk pelegiň piri,
Men erbet bolsam-da, sen meniň eýäm,
Ýaradan sen özüň-kimiň tagsyry?

Sofy bir jelebe dyýdy:—humarmyň?
Her dem bir duzaga dü en bi-armyň?
Diýdi: sözleriň hak, eý soyf, weli,
Da ky görünü iñçe seň özüň barmyň?

Meslere käýinme pendimi alsaň,
Ýag ylar ýanyndan kowulma, bilseň,
eraby içeniň, içmäniň bilen,
Behi de barmarsyň-dowzahy bolsaň.

Ad-abraý gazanmagy oslasaň,
Söýülmegi ýüregiňde besleseň,
Jehud, tersa, müminleriň yýzyndan
Gyýbat etme, bir ýag ý ad isleseň.

Düýp-dury päkize eý bada, seni,
eýle bir içerin, bolmasyn çeni,
“Nirden gelärsiň, eý erap aga?”
diýp gyýgyrsynlar görenler seni.

Diýýärler: “Meý içme, dü ersiň derde,
Od bolup ýanarsyň hasabat ýerde”,
eýle welin, iki älemden ýegdir,
Hu bolmadyk wagty bu humar serde.

Bulguruň lebine lep goýup birden,
Köp ýa amak ýolun sordum bulgurdan,
Dodak dodakdaka diýp, ol gizlin:
Yçiber, gelmek ýok-gitseň bu ýerden”.

Dünýäde ýokary ylym alanlar,
Y yk dek dostlaryna öhle salanlar,
Bu gara giýjeden çykalga tapman,
Ahyr uwkladylar ýaňrap ýalanlar.

Arassa meýdir göwnüm hemi e,
Maňa saz diňlemek bolupdyr piý e,
Gumdan çüý äni bejerse ussa,
Mydam meýden doly bolar ol çüý e.

Arman, bu ömrümüz geçdi biderek,
Ajalyň elinden gandyr köp ýürek,
Geçenleň halyny sorayyn diýsem,
Gidenlerden ne ny an bar, ne derek.

Küýze ussalary laý eden günü,
Oýlan yp bir pikir etsinler muny,
Haçanana çen basarlar depeläp,
Beden topragydyr, oyłamaz ony.

Mydam meslik bolsun a yklaň käri,
Ýa peri an-diwana, bolmasyn ary,
Saglykda her zadyň edýäs gamyny,
Meslikde ne bolsa- bize bary bir.

Ertir ne boljagny bilmez adamzat,
Ba arsaň eýlegin däli köňli at,
Aýyň ýagtysyna meý iç, eý aýym,
Soň bizi tapmaz ol, nur salyp zyýat.

Meýhanada bizdiris saz bilen içen,
Meýe girew goýup, bar zatdan geçen,
Rehmiňden tamam ýok, jebriňden gorkyýim,
Dini toslamadan bizdiris gaçan.

Gözellik çagyñdyr, kuwatyň ýiter,
Söýgülügiň göwninden gaýgysyn göter,
Ebedilik däldir bu görk baýdagı,
Eý dilber, bir zaman senden-de öter.

Kim seni meslikde bize getiren,
Perdeden çykaryp bärík ataran,
Sensiz-de ýalyn dek ýananyň ýanna,
Kim seni ýüwredip ýel dek ýitiren.

Bir küýze meý bolsa, bir ygyl diýwan,
Azajyk suw bolsa, ýene ýarty nan,
Ykimiz otursak bir harabada,
Paty a mülkünden ho dyr bu döwran.

Öpsem aýagyñdan, eý, zülpí tarym,
Özge lep sormakdan ýegdir bu kärim,
Gündizler hyýalyň syýnynda elim,
Giýjeler waslyňa ýetmek mydarym.

Gök ýarylyp, weýran bolsa bu saraý,
Ýyldyzlar dogmasa, tutulsa gün, aý,
Mag ar gün ýakañdan siltäp diýerin:
“Ne üçin öldürdiñ meni, eý Huday!”.

Eý köñül, dünyäniň syryna ýetmezsen,
Añda akyllardan üzüp-ötmezsen,
Munda bir jennet gor meý bilen jamdan,
Jennete ýa ýeter, ýa-da ýetmezsen.

Takatdan gowudyr bir göwün alanyň,
Ýag ylar bilen hem meýlisde bolsaň,
Bir göwne taý gelmez, yüz palçyk Käbe,
Haja niçün gidýäñ, göwün tap, bilseñ.

Bolmaz bu jahanda parahat ýatmak,
Hem bu ýoluň ýokdur soñuna ýetmek,
Kä ki ýer garnyndan yüz müñ ýyldan soñ,
Bolsady bir umyýt gögerip bitmek.

Çüý ede jo urýan meý ne hezildir,
Dürli saz-söhbetli toý ne hezildir,
Gujagyň gözelli, ba yñ humarly,
Dünýeden gamsyzlyk, gör ne hezildir.

Bir ýaryň y kynda ýanmasa ýürek,
O hili ýürege “waý!” diýmek gerek.
Ömründe erepsyz geçse bir günün,
Ýokdur ol günüñden geçen biderek.

Metjit, buthanadan söz uzatma, bes,
Behi tden, dowzahdan ýaňrama, kes,
Ykbalyň uzaldan ýazylgy bolsa,
Oraza, namazyň barysy hebes.

Bu çarhy-pelegiň zulumdyr i i,
Maksada ýetmedi munda bir ki i,
Her ýerde görse ol, bir dagly ýürek,
Ýene bir dag basar, gyzydyryp ciý i.

Durmu da hem bagt üçin çaly ýan akyl,
Her günde yüz gezek eýleýär nakyl:
“ at geçir ömrüni, ýörünjä dälsiñ,
urlup, gögermersiñ, muny ýag y bil.

Hergiz bo bolmady ba ym bilimden,
Bilmedik syrlarym azdyr ylymdan,
Oýlanyp syýn etsem, köp zady bilmän,
Gidipdir ömrüñ bary elimden.

Ol palçyk gapdaky küýzeden maña,
Doldur jamy, göwnüm suwsady oña,
Ta lasyn ba yñdan arzuw gülüni,
Doludyr gara ýer arzuwdan ýaña.

Diýn ugruna gidmäň, dostum bolsaňyz,
Dertleriň dermany meýdir, bilseñiz,
Yslegim, gumumdan kerpiçler ýasap,
Meý hanaň ýykyylan ýerin salsaňyz.

Goparylsa eger ömrüm nahaly,
Dagar meniň bedenim, toz-toprak ýaly,
Palçyk eýläp kúýze eýläp etseler gumumdan,
Diýreler ol meýden dolan mahaly.

Dünýäden peýdalanan ömür nagdynda,
erep iç, otur-da atlyk tagtynda,
Tañry tagatyňa mätäç däl seniň,
Al myradyň jahandan öz wagtynda.

onça gam çeker sen bolmadyk i e,
Hars uranyň paýy gamdyr hemi e,
erep iç, üýtgemez ýazylan kysmat,
Hernäçe etseň-de gaýgy-endi e.

Bulgury uzat-da eliňe saz al!
Bilbiliň sesine go sesiňi, gel!
Meýi sazsyz içmek rowa bolsady,
Bulgura guýlanda “lak-lak” etmez ol.

Oýlanyp gör, ba yň bolmasa haly,
Öň näme getirdiň äkider ýaly,
“meý içmerin, ölüm bardyr” diýýärsiň,
yçseň, içmeseň-de ölersiň häli.

Ömrüňi geçirme meýsiz, biderek,
at bolar, erapdan akyň hem ýürek,
eýtan meý içsedi, sejde ederdi,
Adamyň öñünde iki müň gezek.

Gepleseň atýarsyň kiýnäni öňe,
Elmydam “diýnsiz” diýp ad dakýaň maňa,
Näme etsem edýärin, seniň iý iň däl,
Men özüm-özümki, dahly ýok saňa.

Diýýärler: “Hezildir hüýr bilen jennet,
Men diýýän: bar zatdan erapdyr gymmat”.
Uzakdan ho geler depregiň sesi,
Nagtyň al, çekme nesýeden minnet.

Bir bossana girip görse bilbil,
Her ýanda ýylgyrýar meý jamy hem gül,
Geldi-de gulagyma diýdi:
“Geçen dem tapylmaz, sen gadrym bil!”.
.

Biz öлsek, bizden soñ galmasa ny an,
Onda-da bizden soñ boljakdyr jahan,
Biz bolmamyzda-da kemçilik ýokdy,
Biz ýene bolmasak- bolmaz hiç nugsan.

Meý bolsa, ýar bolsa, çyksak gök düzə,
Añlasaň u zatlar behi tdir bize,
Jennete, dowzaha kim gidip geldi,
Ü rütme gulagyň, ýaňralýan söze.

Yslegimizce dolanmasa bu jahan,
Ysle ýedi bolsun, ýa sekiz asman,
Ölýänçäm men iki güne gam iýmen,
Biri geçen, biri gelmedik zaman,

Göwnüm gulagyna söýledi pelek:
“Dünýäň i in menden görme, biderek”,
Erkim bar bolsady bu dolanmakda,
Munça sergezdanlyk etmezdim gerek.

Her kime syrymdan gep aça bilmen,
Gyýsga sözlidirin, köp saça bilmen,
Aýdyp bilmeýärin hal-ahwalymy,
Gizilin syrlarym bar, lep aça bilmen.

Eý saky, ýatlama hedis-aýaty,
Meýhana meýi diýp ýazgyn bir haty,
Biz üçin ol hatyň ýeti en günü
Gadyr giýjesinden gadyrly gaty.

Käbe hem buthana- bir aldaw hana
Azan bilen zaň hem girýär ol sana,
Metjit, mehrap, tesbih, haçlaryň bary,
Halky gul etmekden galan ny ana.

Gaýgy-gamy hergiz ba a getirme,
Hasrat çekip, laýa batyp oturma,
Kitapdan, gözelden, gülzardan geçme,
at geçir ömrüňi-gapyl ötürme.

Ba arsaň ynjytma hiç bir kimsäni,
Gazap odun ýakyp, berme nugsany,
Eger sen hemi e dyýnçlyk isleseň,
Ynjasaň-da, ynjytmagyn ynsany.

Hiç kime syryny diýmeyän pelek,
alaryň ba yna getirdi kelek,
erap iç, gelmersiň gaýtadan dünýä,
Ömür berilmeyär ikinji gezek.

Gezip ba lan günüň bu altyn tasyň,
Dargajak wagtyn hem bu esasyň,
Bilmek bolmaz akyl ölçügi bilen,
Bu hakda haýry ýok çeniň hem bäsiiň.

Gökde bir sygyr bar, adydyr Pervin,
Ýene biri ýeriň astynda gizlenen,
Bu iki sygyryň aralagynda,
Bir topar e ek bar, eger etseň syýn.

Tans edip, aýak ur, biz el uraly,
Gözelleň saglygyna meý al, uraly,
Onçakly hezil däl, ýigrimde urmak,
Hezil altmy dadyr, tur gel, uraly.

Çyn adamdyr diýme köp diýp, hünäri,
Seret, ykraryna, barmy ary,
Sözünüň üstünde tapylan adam,
Mertleriň merdidir-ärleriň äri.

Gurýaň-da her ýanda ýüz dürlü duzak,
Diýýärsiň: “kim dü se, ol menden uzak”,
Özüň tor gurubam, tura dü ene,
“pasyk” diýp at goýýa hem “dini bozuk”.

Gül paslynda iç sen gül reñkli bada,
Ýaňlnsyn sazyň hem sesi howada,
Men içerin, lezzet alyp, atlanyp,
Yçmeseň nädeýin, da iç, sen ýa-da.

Ajal okun atsa, galkanlar hiçdir,
Ähli baýlyklara bakmaýan güýçdir,
Hernäçe syýn etsem dünyäň i ine,
Ýag ylyk ýag ydyr- özgesi puçdyr.

Saky, ýeriňden tur, daň atdy, ine,
Bulgury dolduryp, erap bersene,
Bu amanat demi pany dünyäde,
Hernäçe gözleseň-tapmarsyň ýene.

Az mahal bu jahan boldy jaýymyz,
Gamdan özge hiç bolmady paýymyz,
Mü gül i lerimiziň birem çözülmän,
Ýürekde müň hasrat, ýa dy aýymyz.

Bil taýýar e retiň gadryny-mazasyn,
Wepasyz ýarlaryň çekme yzasyn,
Bil ömür gyýmatyn, çünkü geçensoň,
Namaz dek okamak bolmaz kazasyn.

Bulguryň içinde gyzyl meý ýag y,
Gyjakly, dutarly meýlis, toý ýag y,
erabyň keýpinden habarsyz sopy,
Müň **ağaç** da bolsun bizden, goý, ýag y. Her ağaç- 6 km

Ýyrtyjy ýolbarys dek awda barymyz,
Elmydam hars urmak dert-azarymyz,
Ähli i lerimize bir-bir garalsa,
Açyk belli bolar kärimiz.

Nadanlar elinde baksaň, bi en nan,
Ähli baýlyklar hem akmarda kän,
Köñül arzu eden güzel ýarlary,
Salypdyr goluna bir topar nadan.

Eý, ba da ýanmaga bolan sezewar!
Eý, öñden dowzaha edilen duwçar!
Rehim isláp haka ýüzlenme, Omar!
Oña sapak biýre näme hetdiň bar.

Yki ýüzlilikden gandyr ýüregim,
Eý saky, meý getir, oldur geregim,
Selle, namazlygy girew goý meýe,
Goý, eýle berk bolsun meniň diregim.

Köñül atlygyndan galdy diñe at,
Bize galan ýalñyz jam boldy, heýhat!
Eliňi aýyrma küýzäň boýnundan,
Galmady bir hemdem meýden özge zat.

Asmanda ýerle en gök ýyldyzlary,
Haýrana galdyryár akly düzüwleri,
Täleyiňi ýyldyzlardan agtarma,
Çünki sergezdandyr olaryň özleri.

Her kim öz ertlerinde berk dursa ziýat,
Gül reňkli erapdan dänmez ol aňsat,
Orasz aý ert eden meý içmezlige,
Namaz-orazadan goý bolsun azat.

erabyň güýjünden at biz elmydam,
Meýlisde taýýardyr al eraply jam,
Y imiz meý bilen dodagy söýmek,
Ta la nesihatyň, eý sopy, eý ham!

Gaýgy-gamdan bir gün bolmadym azat,
Bolmadym durmu da bir salym hem at,
Köp zaman ägirdi bolup dünýäniň,
Ahyr hem jahanda boldum ussat.

Gözlerim syýn edip her ýana bakar,
Behi tdir-göklük düz, köwserdir-akar,
Söz açma dowzahdan, jennetdir-sähra,
Otursaň ýar bilen janyňa ýakar.

Bu dünýäni gördüñ, göreniň hiçdir,
E ideniň, sözläniň bary hem puçdyr,
Hernäçe ylgasaň haýry ýok munda,
Öýde ýatanyň-dabihuda i dir.

Eden ähdimiziň bozuldy bary,
Gerek däl dünýäniň öhraty, ary,
Mes diýp aýp edmäň, y yk erabyndan,
Serho biz enäniň garnyndan bäri.

Bu ba ym y kyňdan bolsady aman,
Bulgury tutmazdy elim bi gümän,
Ýar bozdy, akyllýň öwreden ertin,
Sabryň tiken geýmin dagytdy zaman.

Därini duzakdan saýgarman ýürek:
Kä metjide tarap, kä erap gerek,
Ömrüň meýhanada ýar bilen geçse,
Metjitde çüýränden ýegdir, biderek.

Öz erkimde bolsa, dünýä gelmezdim,
Galmaga güýç ýetse, hergiz olmezdim,
Bu harap jahana baryndan gowsy,
Gelmezdim, gitmezdim hem-de bolmazdym.

Meý oýnadyp bökdür dag bilen düzi,
Ony haram eden-haramdyr özi,
Toba eýlemege etme nesihat,
Arassa göwünlü edýär ol bizi.

Meý iç, bedeniň dönjekdir topraga,
Ýasarlar gumuňdan käse hem küýze,
Getirme göwniňe dowzah, behi ti,
Akyllý ynanmaz bu ýalan sözlere.

Bu gyýsga ömrümde men gamgyn bolman,
Meýlisden, atlykdan özge zat bilen,
“Alla saña ynsap bersin” diýýärler,
onuň öz-ä bermez, berse-de alman.

Çyn a yklar bakmaz görnү e, ýüze,
Dowzahy-behi ti hiç ilmez göze,
Ýassansa per ýassyk ýa gara daly,
Ýüñ ýüpek geýse hem parhsyzdyr bize.

Her zatdan toba etsem, meýden etmerin,
Ötsem-de bar zatdan, meýden ötmerin,
Hi mümkünmi meñ musulman bolmagym,
Ýok, ba arman, meýi ta lap gitmerin.

Tañry keremlidir, saky, meý ýolla,
Geçer günümizi, keremli alla,
Halkyñ takatyna mätäç däldir ol,
Takat ýükün satma- erap iç, gel-de.

Meý iç erigaty ýadyña salma,
Jennet, jähennemi göwniñe alma,
Selläni meý bilen degi gorkma-da,
Bir köne esgini edäý sen çalma.

at göwnüñi gam laýyna batyrma,
Ho gönüñi hasrat bilen ötürme,
erap iç ýar bilen, hergiz göwnüñe,
Näbelli Tañrydan gorky getirme.

Umyýt bilen etdim ömri berbat,
Bolmadym bir gün hem durmu ymdan at,
Yndi ölç alaýyn disem dünyäden,
Gorkýaryn, zamana wagt bermez ziýat.

Bağül dek bulgur al eliñe ýazda,
Oturgyn ýar bilen söhbette, sazda,
Meý iç atlyk bilen, ahyr bu pelek,
Seni-de ýatyrar toprakda-tozda.

Bir gün nobatdyr jahyllık- nagtym,
Meý içerin, çünkü atlykly wagtym,
Aýp etmäñ eraby ajydyr diýp,
Onuñ-da sebäbi- ajydyr wagtym.

Bir derejä ýeten ululaň bary,
Gaýgy-gam, barynyň hars urmak käri,
Bet nebis bolmasaň özleri kimin,
Adam hasaplamaz seni hiç biri.

Ba ymda üzüm suw bolmadyk zaman,
Zäherdirdünýäden ýetse-de derman,
Gaýgy-gam zäherdir, dermany erap,
Her kim ony içse- zäherden aman.

Eý ýaman i edip ýag ydan gaçan,
Soñ Allanyň keremine gujagyn açan,
Bagy lar diýp, ynam etme sen oña,
Günäli, günäsiz deň däl hiç haçan.

Sopy bizçe bilmez keremiň, Alla
Bigäne tany dek, tanamaz, walla,
–Günä etseň, jaýyň dowzahdyr-diýdiň,
sen bu sözüň sopa, i ana ýolla.

Jahany üýtgedip u wagt gursa,
Nähili gur un Omar hem görse,
Ýa özürse depderinden adymy,
Ýa bolmasa rysgalymy köp berse.

Jahanda saýlantgy, eý zülpi tarym,
Göz guwanjym, tende janym, sen barym,
Eý söygülim, jandan eziz bir zat ýok,
Jandan-da yüz esse ezizsiň ýarym.

Dünýäniň gamyndan söhbet açjak däl,
Gül reňkli arassa meýden geçjek däl,
Meý dünýäň ganydyr, jahan gandarymyz,
Gandaryň ganyny neneň içjek däl.

Ýigitlik çagynda meý içen ýag y,
Hem içip, hüýr sypat ýar guçan ýag y,
Bu pany, wepasyz, harap dünýäde,
Wagtyň ho , keýpiň kök, at geçen ýag y.

“Yçmen” diýp ert etme, tapsaň al erap,
goý, diýse diýsinler pasyk ýa harap,
bilbiller saýra yp, güller açyldy,
durmak laýykmydyr bo toba garap.

Arzuw etseň erap bilen güzel ýar,
Elmydam gözleseň gyjak hem dutar,
Bularyň hiç biri esasy däldir,
Diýn ýesirlikden çykmasaň, sen har.

Güllän wagty ýigitligiň nahaly,
Näm üçin elliň meý jamdan haly,
Meý iç, bu zamana zalym du mandyr,
Kyýndyr soň tapmaklyk- u günüň ýaly.

Ol ýyldyzlar bezeg berip asmana,
Dogar, ýa ar, köp dolanar zamana,
Asmanyň astynda, ýeriň üstünde,
Hemi elik dogurmak bar ynsana.

Meý haramdyr weli, onuň erti bar:
Yçýän kim, kim bilen, haçan, ne mukdar?
Akyldan özge kim içer meýi,
u dçrt ert bir ýerde eýlese karar?

Yç, alymlar bilen ger içseň bada,
Gül ýüzli bir ziýba ýar bilen ýa-da,
Köp içme, ýaňrama, adat edinme,
Gizlin iç, kä wagt iç-içme zyýada.

Saz bolsa, meý bolsa, güzel ýar bolsa,
Akar suw kenary hem gülzar bolsa,
Ölçerme ojagyn sönen dowzahyň,
udur jennet, eger jennet bar bolsa.

Meý jisme kuwatdyr, rahatdyr jana,
Ol gizlin syrlary açar ynsana,
Dünýä, ahyraty men talap etmen,
Bir damjası taýdyr iki jahana.

Eý söygülim, göwnüm üçin gel bări,
Yslegimizçe çöz sen bir mü gil käri,
Palçygymyzdan küýze ýasalmazdan öñ,
Bir küýze meý getir, bar, biziñ sary.

Eý sopy biziñ hem göwnümizi alyñ,
Allanyň haky üçin, uzatma diliñ,
Biz dogry gitsek-de, sen egri görýäñ,
Git, görejiñ düzet, çek bizden eliñ.

Eý saky, meý getir Allanyň haky üçin,
Butlary döw, ýatyr Allanyň haky üçin,
Sen diýrilik suwy, biz te ne balyk,
Bizi suwa ýetir, Allanyň haky üçin.

Diýýärler: “sözleriñ gözeli kurhan”
onda-da üns berlip okamaýarlar kän,
Emma meý jamdaky nurly aýaty,
Okarlar her ýerde, ony ýadaman.

Ysleme meni aýralykda oda ýak,
Yslese ýetir waslyña gülüp bak,
Göwniñ ne islese, eýle bol maña,
Men saña bu hakda bermerin sapak.

Haçan ele alsam jam bilen erap,
atlygyň zorundan mest boýan ýarap,
Her zatdan tapýaryn ýüz ajap many,
Ýalyn dek göwünden suw dek söz gurap.

eýle bir mukdada içerin erap,
Ölemde görümden yýs çyksyn ýaýrap,
Gabrymyň ýanyndan geçse bir humar,
Yýsyndan ýkyylsyn, mes bolsun-ýarap.

Eý saky, bu köñli köp ýkar zaman,
Biz üçin galara jay däldir jahan,
Biziñ aramyzda bolsa meý jamý,
Adalat bizdedir- bilgin bigümän.

Däbimdir meý içip, ho bolmakdyr zyýat,
Niýetim dinlerden bolmakdyr azat,
Soradym galyñyny dünýä gelniň,
Diýdi: “galyñym oldur bolsa könlüm at”.

Ýeke kerpijim-de bolsa, men ony,
Ady ýaman meýe çal aryn göni,
“hany ertirlige puluň?” diýseler,
merýen dukan däldir, selledir dony.

Durmu yň syrlaryna dü ünsek eger,
Ölüm syrlaryny-da adamzat biler,
Bu gün dirilikde bir zat bilmeseň,
Erte öleňden soň- ne bilmek bolar.

Eý köñül, nesibiň ýuwutmakdyr gan,
Ahwalyňda her gün peri anlyk kän,
Çykyp gitmek bolsa iň soňky käriň,
Ne sebäbe girdiň bu tene, eý jan?!

Y yk Allanyň hökmidir, bela hem bolsa,
Kim bu hökme sökse hatadyr, bilse,
Erte hasap alamak niçün bendeden,
Ýag y-ýaman bary Taňrydan gelse?

Meslere baglydyr meýhananyň any,
Müňlerçe tobanyň boýnumda gany,
Rähmetiň bezegi günälerimizdir,
Men günä etsem, hany ýalkany?

Eý köñül, seni köp ynjadır zaman,
Teniňden jan çykjagyna ýok gümän,
Ho geçir baglarda azajyk ömri,
Ot bitip, üstüňi basmazdan duman.

Pasyk ad goýýarlar elmydam maňa,
Bigünä men, seret, e dilýän heňe!
Dünýäde zulumdan, zyndandan ba ga,
Günä ýok, eý ki i, söýlesem saňa.

Eý saky gül çemen iñ oñat bir zat,
Seretseñ bä günden bolarlar berbat,
Meý içip, gül yýsga-bä gündir dünýä,
Gül-çemen topraga öwrüler añaç.

Mydam meýiñ taryp baydagyn gerdim,
Meý esbabyn töweregime egirdim,
Eý sopy, ustadyň ger dana bolsa,
Bil, seniñ ustadyň-meniñ ägirdim.

Metjit-medresede-takat öýünde,
Dowzahdan gorkarlar, jennet küýünde,
Tebigat syrlaryna dü nen adam,
Beýle tohumlardan ekmez göwünde.

Bu günüki günümiziň-adydyr Anna,
Äse nämä gerek-gapdan iç- ganda,
Düýn içeniň bir gap bolsa- sen bu gün,
Yç ikini-günler asynyň anna.

erap iç, üstüňi basar gyrmanka,
Täk özüň astynda ýatarsyň ençe,
Söýleme hiç kime bu pynhan syry:
Açylmaz gaýtadan-bir solan gunça.

Meý içsem, sopular sagdan hem soldan,
Diýýärler: “içmegin, çykarsyň ýoldan”,
Meý diniň ganymy bolsa, ganym ganyny
Yçmeklik rowadyr, içerin boldan.

Taňry palçygymyzy eýlände ba da,
Her kime bir kysmat ýazanmy ba da,
Meniň günälerim öz hökmi bolsa,
Niçün mag ar günü ýandyýr at da.

Bizdeb öñem aýal-erkekler bolup,
Zinat beripdirler äleme gelip,
Topragym müñlerçe tendendir meniň,
Sen hem toz bolarsyň bir günü ölüp.

Günäkär bende men, keremiň hany?
Ýaraly göwnüme bir emiň hany?
Tagatyň ýerine behi ti berseň,
Bu biziň hakymyz–berimiň hany?

Dostumdyr keseki eýlese wepa,
Ýagymdyr ýakynym ger berse jepa,
Bal eger ýakmasa, záherdir maňa,
Dermandyr, záherden tapaýsam ipa.

Meniň elim kimin meý tutan eli,
Uzatmak kurhana ýara maz weli,
Sen gury sopy sen, men bir öл pasyk,
Od guryny ýakar-ol ýakmaz öoli.

Her kimiň bar bolsa bir döwüm nany,
Oturyp-turmaga bolsa mekany,
Gul saklamana, gul hem bolman hiç kime,
Ömür boýy at geçirseň jahany.

Meý guýaryn menlik gabyň özüne,
Yçerin ikisin yýzly-yýzyna,
Ylki akla, dine üç talak berip,
Soňra öylenerin üzüm gyýzyna.

Mazarym ýok ediň, bolmasyn tapmak,
Ahwalyň ynsana ediň siz sapak,
Eýläp topragymy al erap bilen,
Meý gabyň agzyna bejeriň gapak.

Taňry eýerlän gün pelek atyny,
Ýyldyzdan ýasan gün-gçk zinaty,
Bizde ne ýazyk bar? ol günden ba lap,
o boldy ýazgytdan bize ýetenı.

Taňrymyz jennetde meý berip wada,
Heý, haram edermi ony dünýäde?
Hemzäniň düýesin kesdi bir arap,
oňa haram etti Muhammet bada.

Diyýärler: “jennet bar, hüýr bar hem köwser,
Ol ýerde eraplar reňkbe-reňk öwser”
Nagdyndan dolduryp, äber käsäni,
Ol nesiýe- ýylandyr, üstüñe towsar.

Giýjäni ýagtyltdy aý nuryn saçyp,
Bu pursat tapdyrmaz, ho geçir içip,
Oýlan, ençe gözläp tapmaz aý,
Nur saçyp gabrymyza, köp gelip-geçip.

Gülden näzik uzyýn boýly ýar bolsa,
Geçme meý jamyndan hem gülzar bolsa,
Ajal ýeli degip, gül dek solmazdan,
Ho geçir wagtyñ, aklyñ bar bolsa.

Göwnüñe gaýgy- gam ýygnansa- çek beñ,
Ýa-da bir piýala erap iç, gül reňk,
Beñ çekmeseñ, meý içmeseñ, eý akmak,
Saña laýyk da dyr, da iç, içmeseñ.

Henäce bolsam-da pasyk-güäkär,
Ýa döküp, sopy dek çekmerin azap,
Dowzahyñ, jennetiñ bary bi-derek,
Säherler meslikde, meý gerek hem ýar.

Hiç kimi ýandyrmaz günäniñ ody,
Kimseden görmedim haraýy-dady,
Zamana elinden galyp azara,
E itmedim iýgençden ba ga bir zady.

Örän ýiti bir ýaragym bar elde,
Ol täze bap açýar maña her ýylde,
Du manyñ ýüregi kebapdyr menden,
Kellesi hem erabyma jam golda.

Hüýr sypat bir güzel pasly-baharda,
Çemenli gülzarda uzatsa bada,
Adamlañ gözüne erbet bolsa-da,
Yt boldugym-salsam behi ti ýada.

Däldiris biz alañ täjine eýe,
Selläni bereris meýlise, toýa,
Hiýle le geriniň ny any bolan,
Tesbini satarys bir käse meýe.

Gelmezden öñ gamlar basgy salmaga,
Buýruk ber, eý gözel, erap almaga,
Sen altyn-zer dälsiň, eý, gapyl adam,
Gömülen soñ ýene gaydyp gelmäge.

Eger meý içmesem, ho halylyk pynhan,
Çenden köp içsem-de aklyma nugsan,
Saglykdyr mesligiň aralagynda,
Hakyky durmu bar, men oña gurban.

Eý Tañry, sen e ret gapym bagladyň,
Meý gabym syýndyryp, bagrym dagladyň,
Günükär hem bolsam, ýüzüňe diýjek,
Yçyäň-ä men, sen keýpiňi çaglaýaň.

Diýýärler: “Din bilen bolsa her topar,
Nähili ölseler- eýle hem gopar”,
Mag ar günü gabyrdan beýle çykmaga,
Aýyrlman erapden, ýardan bir sapar.

Sagym gurhan tutsa, sol elim jamy,
Käte halallardan, käte haramy,
Bu mawy gümmezli asman astynda,
Kapyr diýp kapyr däl, ne-de yslamy.

Täze, köne meýiň, biz hyrydary,
Dünýäniň bahasy bir däne dary,
Bilýärmiň ölenden soñ gitjek ýeriňi?
Her ýerik gitseň git- meý äber bäri.

Jahana goýanda Tañry esasy,
Näme üçin goýupdyr onda kem-käsi?
Kemçilik ýok bolsa näme üçin ýykýar?
Eger kemi bolsa- kimiň günäsi?

Namazdan el çekip, geçdik bu ýana,
Meý içip, adam dek go uldyk sana,
Metjitde dereksiz ýitirilen ömrüň,
Essesin çykarar, belki meýhana.

Ölemde meý ilen ýuwuň siz meni,
Pata ýerine- içiň jaýlanan günü,
Kyýamatda meni tapjak bolsaňyz,
Agtaryň meýhanaň ýanyndan göni.

Bir zatdan habarly edeýin seni,
Diňle iki sözde oñ mahlasyny,
Seniň y kyň bilen girsem-de ýere,
Çykarar gaýtadan seň mähriň meni.

Kim jahanda eden äldir günäni,
Günäsizler neneň geçir jahany,
Men günä gazansam, sen jeza berseň,
Onda ikimiziň parhymyz hany?

Zannymda bir nagy ýaratdyň meniň,
Mendäki geň gylyk täsiri onuň,
ondan ýag y bolup bilerin, çünkü,
Ön eýle galyba guýu yñ seniň.

Kötegini urmazdan öñ bu zaman,
Al erap içeli, bu gün gel, eý jan,
Ölüm pelesinde bu pelek bize,
Damja suw içmäge bermez ol aman.

Ýatyrdym, diýdi bir akyllı ynsan:
“Açylmaz ukudan bagt güli asan,
da da dur, ölüme barabar i den,
köp zaman ýatjaksyň ýer bilen ýeksan.

Pikre çümmeýän bir giýjam bolmaz.
Agysyz bir giýjam ýadyma gelmez,
Bu kelle käsесини mydam pikirde,
Düñderlen piýala hiç haçan dolmaz.

Geldigimiz-geçdigimiz, bu döwrüñ öñi,
Kim biler haçandyr hem ýokdur soñy,
Bu gelmek nirden- gitmek nirä?
Aslyna ýetmedi hiç kimiñ añy.

Düñderlip goýulan tabakdyr asman,
Men diýen alymlar astynda haýran,
Serediñ jam bilen çüý än dostlygna,
Dodak dodakdadyr, arada hem gan.

Ýaltanma hakykat borjuñ bitir,
Nanyňy gysganma, özgä-de ýetir,
Malyna, janya kast etme kimsäñ,
Ahyrat boýnuma- bar, erap getir.

onça ýesiri sen reñkiñ-yýsyñ,
Ylgar sen yýzyndan oñadyñ, pisiñ,
Zemzem çe mesiniñ- ýa dirilik suwy,
Gara ýer astyna ahyr girersiñ.

atlyk meý, gaýgy meý, erbet ýa sere, halys- garyndysyz
Pelekden görmegin biderek ýere,
Medet isläp, göge galдыrma goluñ,
Oñ özi ejizdir senden müñ kere.

at geçir, dünyäniñ köpdür azary,
Sansyz gonar-göçer ýedigen bary,
Seniñ topragyňdan ýasalan kerpiç,
Ba galañ tamynyň bolar dyýwary.

Pelek bermez gamdan özge bir derman,
Birini bermez ol-birini alman,
Heniz dogmadyklar halymyz bilse,
Biri-de jahana gelmez- bigümän.

Tebigat her güli çykarsa ýerden,
Ýene guma garyp, ýok edýär birden,
Toprak bulut bolup asmana galsa,
A yklaryň gany ýagar ýokardan.

Menden soñ bir ýeri dostlar ad ediñ,
ol ýere ýygnanyp, göwün at ediñ,
Saky uzadanda meý jamyn size,
Omar pahyry-da onda ýat ediñ.

Ne waslyña elim ýeter, eý senem,
Ne takat bar hijriñ çekere bir dem,
Ne erk bar sözläre bu gamay özgä,
Mü kil i , ho höwesli, bir enaýy gam.

Guýulsa bulgura bir damja erap,
Syýnadan gam odun söndürer ýarap,
Ýüregi yüz gamdan gutaran söwda,
Eý Tañry, näme üçin diýmersiñ sogap?

erap guýy, ýeri däl her ýalan-çynyň,
Bu giýje meñkidir, näzleriñ seniñ,
Geçeni, geljegi ýadyma salma,
Pikrim- zülpüñ ýalyça gyndyr meniñ.

Eý Omar, salsalar seni mazara,
Müñkir-nekir goýar dürli azara,
Agam ogly Aly deñsizlige dözermi:
Yki bolup, bir adama dyzara?

Eý Tañry, kerim sen, kerem köp sende,
Niçunuçmaga barmaz günükär bende,
Takat üçin geçseñ-ol kerem bolmaz,
Günämizi geçseñ, kerim sen onda.

Getirme göwnüñe panydan bir gama,
Tur, eý dost, ýeriñden- at geçir bir dem,
Aslynda jahandan bolsady wepa,
Nobat öñkilerden saña ýetmez hem.

Bulgur zar aglady gülzara gelip,
erap iç, oturma saralyp, solup,
Bu çemende bu gün biz oýnasak,
Erte çemenmizde kim gezer gülüp.

Jahana ýetsedi mendäki kuwat,
Bu harap düzgünü ederdim berbat,
Ýañdan salardym eýle bir dünýä,
Adamlar islegine ýeterdi añsat.

Gaýgy-gam elinden içmezden erap,
erbet içe bilmen toý-meýlis gurap,
Nanymy batyrman kimsäň duwzuna,
Owal ýüregimden eýlemän kebab.

Ýa mestlik etmerin, içsem-de bada,
Mes boljagymy bilsem, içmerin ýa-da,
Maksadym eraby söýmekden meniň,
Ulumsy bolmazlyk- sen dek zyýada.

Meýilleňçe bolman soñ dünýäniň käri,
Biýhudadır pikriň-aladaň bary,
“Giýç gelip-iýr gitdik” diýp elmydam,
biderek çekýäris gaýgy-azary.

Gün ýagty salanda dünýä ýalbaryp,
erap jamy durduń eliňde parlap,
Diýýärler: “dogry söz ajy bolarmy ”,
u delile görä- halaldyr erap.

Dünýä syrlaryna dü ünjek bolup,
Bihuda gam çekme, saralyp-solup,
at geçir bu jahan gurulan wagty,
Etmediler saña maslahat, gelip.

Men bilmeýän Tañry ýaradan wagty,
Behi tmi, dowzahmy oñ bellän bagty,
Gülzarlykda meý, saz, ýar bolsa,
Nesýe behi t saña- ber bu üç nagdy.

Bu dünýäde hiç bir orun bolmansoñ,
Meýsizlik, ýarsyzlyk ýalny dyr bilseň,
Bu jahan syrlaryna dü ünjek bolup,
Ba yñy agyrtma- pendimi alsañ.

Eý pelek, horlyklar seniň kinäñden,
Zulum hem jebir etmek- köne iwäñden,
Eý toprak, dilseler seniň bagryňy,
Köp gymmat göwnerler çykar syýnañdan.

Bilýärmiň, söýgülim saçandan bäri,
Bir güzer etmediň sen biziň sary,
Ne habar gönderdiň, ne özüň geldiň,
Biler ýaly sensiz çekilen zary.

Söýgülim gül ýüzüňi görmäge zar men,
Özge ýerde sen hem gama giriptar,
Yndi gutulmak ýok bu dertden, çünki,
Bejerjek tebibiň özi hem biýmar.

TAMAM

